Ministerstwo Sprawiedliwości

20 LAT POLSKI W UNII EUROPEJSKIEJ

Sekretarz Stanu
Arkadiusz Myrcha

BK-VII.0520.236.2024
Warszawa, 28 sierpnia 2024 r.

Pani
Małgorzata Kidawa-Błońska
Marszałek Senatu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowna Pani Marszałek,

w odpowiedzi na oświadczenie złożone przez grupę senatorów RP na 17. posiedzeniu Senatu w dniu 25 lipca 2024 r., uprzejmie przekazuję następujące informacje.

Kwestia zakresu obowiązywania immunitetu członka Zgromadzenia Parlamentarnego Rady Europy (ZPRE) była przedmiotem analizy prawnej dokonanej przez prokuratorów prowadzących śledztwo dotyczące nieprawidłowości w Funduszu Sprawiedliwości. Prokuratorzy uznali, że w realiach niniejszej sprawy immunitet zastępcy przedstawiciela ZPRE nie wyłącza możliwości przedstawienia Marcinowi Romanowskiemu zarzutów, jego zatrzymania oraz zastosowania środka zapobiegawczego w postaci tymczasowego aresztowania.

Wniosek taki wynikał przede wszystkim ze stwierdzonego braku związku stawianych zarzutów z wykonywaniem mandatu zastępcy przedstawiciela Zgromadzenia Parlamentarnego Rady Europy oraz z faktu uchylenia immunitetu przez parlament krajowy. To stanowisko prawne prokuratora zostało oparte na dwóch opiniach sporządzonych przez dr. hab. Andrzeja Jackiewicza z Katedry Prawa Konstytucyjnego Wydziału Prawa Uniwersytetu w Białymstoku oraz dr hab. Joannę Juchniewicz z Wydziału Prawa i Administracji Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie.

W sytuacji, gdy sprawa ma wyłącznie charakter sprawy krajowej członek Zgromadzenia korzysta z ochrony przewidzianej przez przepisy prawa krajowego. W przypadku przedstawicieli państwa polskiego jest to ochrona przewidziana przepisami art. 105 ust. 2-5 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej uzupełnionymi przepisami ustawy o wykonywaniu mandatu posła i senatora.

Wyrażenie zgody przez Sejm na pociągnięcie posła na Sejm RP będącego przedstawicielem Zgromadzenia do odpowiedzialności karnej za czyn zabroniony jest skuteczne i wystarczające także w kontekście ochrony immunitetowej przysługującej przedstawicielowi ZPRE.

W niniejszej sprawie zatrzymanie, postawienie zarzutów i zawnioskowanie o tymczasowe aresztowanie Marcina Romanowskiego zostało poprzedzone podjęciem przez Sejm Rzeczypospolitej Polskiej w dniu 12 lipca 2024 roku uchwały o zezwoleniu na pociągnięcie posła Marcina Romanowskiego do odpowiedzialności karnej, a nadto jego zatrzymanie i tymczasowe aresztowanie.

Postanowieniem z dnia 16 lipca 2024 r. Sąd Rejonowy dla Warszawy-Mokotowa w Warszawie nie uwzględnił wniosku prokuratora o zastosowanie wobec Marcina Romanowskiego środka zapobiegawczego w postaci tymczasowego aresztowania.

+48 22 52 12 888
kontakt@ms.gov.pl
www.gov.pl/sprawiedliwosc

Al. Ujazdowskie 11
00-950 Warszawa P-33

Po zapoznaniu się z pisemnym uzasadnieniem postanowienia sądu, a także po ponownej analizie prawnej zakresu obowiązywania immunitetu prokurator podjął decyzję o skierowaniu zażalenia na postanowienie Sądu I Instancji, wnosząc jednocześnie o jego zmianę i zastosowanie środka zapobiegawczego w postaci tymczasowego aresztowania.

W zażaleniu prokurator podniósł trzy zarzuty obrazy szeregu przepisów prawa procesowego, polegające na dowolnym i bezpodstawnym przyjęciu, iż:

- zakres ochrony immunitetowej wynikający z przedstawicielstwa Marcina Romanowskiego w Zgromadzeniu Parlamentarnym Rady Europy obejmuje czyny zarzucone mu w niniejszej sprawie;
- w sprawie zachodzą niedające się usunąć wątpliwości prawne dotyczące kwestii ochrony immunitetowej;
- wystąpiła negatywna przesłanka procesowa w postaci braku wymaganego zezwolenia na ściganie.

W uzasadnieniu zażalenia prokurator przedstawił analizę prawną wszystkich przepisów regulujących kwestie immunitetu przedstawiciela do Zgromadzenia Parlamentarnego Rady Europy.

O tym, czy podejrzanemu Marcinowi Romanowskiemu przysługuje immunitet, czy też został on skutecznie uchylony, powinna decydować analiza i wykładnia przepisów prawa, a w szczególności art. 40 Statutu Rady Europy oraz art. 14 i 15 Porozumienia Ogólnego w sprawie przywilejów i immunitetów Rady Europy.

Obecnie sprawa rozpoznania zażalenia prokuratury na niezastosowanie środka zapobiegawczego w postaci tymczasowego aresztowania wobec Marcina Romanowskiego oczekuje na rozpatrzenie przez Sąd Okręgowy w Warszawie.

Z uwagi na obszerność materiału dowodowego, jego złożoność, wagę oraz charakter stawianych podejrzanemu zarzutów, Sąd Okręgowy w Warszawie, na podstawie art. 30 § 2 k.p.k. w zw. z art. 93 § 2 k.p.k., zdecydował o rozszerzeniu składu orzekającego do trzech sędziów zawodowych.

Z wyrazami szacunku
Arkadiusz Myrcha
Sekretarz Stanu
/podpisano elektronicznie/